

Kommunikation og borgerinddragelse i forbindelse med afvikling af større anlægsprojekter

Markedschef og Chefkonsulent Jens Christian Riise, NIRAS

Dagsorden

- Hvorfor kommunikation og inddragelse?
- Hvordan kommunikation og inddragelse?
- Den værdibaserede proces
- Store anlægsprojekter
- Lessons learned

Hvorfor kommunikation og borgerinddragelse?

Hvorfor inddragelse?

- Mindre modstand - medejerskab af projekterne
- Bedre projekter – flere synergier med andre tiltag
- Mulighed for fælles drift og vedligehold
- og beredskab ved skybrud

Hvordan Kommunikation og inddragelse?

Find den "brændende platform" – f.eks. rent vand til forbrugerne /regnvand ud af kloakken.

Find interessenternes og borgernes interesser.

Klar kommunikation

– **Hvad er besluttet og hvad er til forhandling?**

Få styr på reglerne og beslutningerne:

Hvad siger loven?

Hvem har ansvar for hvad? Hvem skal betale?

Hvad siger lokalplan, spildevandsplan?

Hvad siger Forsyningsselskabet?

Borgerworkshop II

Værdibaseret **Borger**inddragelse

Offentlige arealer

Den værdibaserede proces Forudsætninger

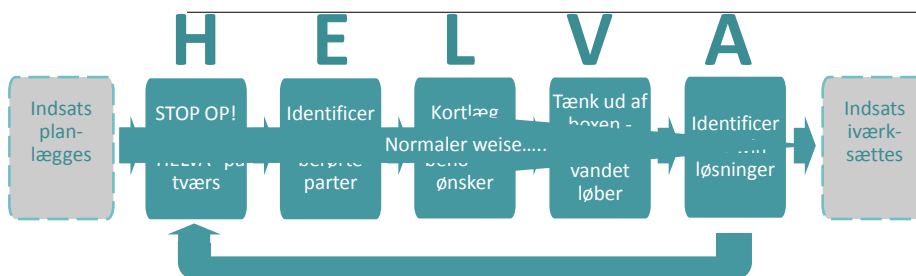
Forudsætning 1 : At borgerne reelt skal inddrages – f.eks. i udformning af fælles arealer eller håndtering af regnvand i egne haver.

Forudsætning 2: Klare rammer og regler for afkobling, håndtering af regnvand, ansvar, økonomi, anlæg og drift.

Hvad skal jeg og hvad må jeg være med til?

God ide at starte med fælles arealer og finde fælles engagement og inspiration der, og tage den videre derfra til de private arealer.

Hvordan inddrager vi andre end borgerne i klimatilpasningen?

Inddragelse af mange interessenter

Mål og ønsker indhentes – fra ALLE interessenter:

- Regnvandsbassiner for opland – 30.000 m² - Forsyningen
- Skybrudssikring - overløb til moser - Forsyningen
- Målopfyldelse for 5 vandløb, naturlig hydrologi - kommunen
- Øget naturværdi og diversitet, bilag 4 arter, stork – kommunen/DN
- Øgede rekreative faciliteter (ridestier, regional sti) – borgerne/foreninger/kommunen
- Respekt for/bevarelse af 3 fredninger – kommunen/DN
- Reduceret udledning af klimagasser - Kommunen
- Klimasikring af boligområder – borgerne
- Besparelser på budgetter – kommunen/forsyningen/borgerne
- Glade borgere – kommunen/forsyningen

Risvangen og Vorrevangen og Risskovbrynet
- et naturligt sammenhængende område m.h.t. regnvandsafstrømning

aarhusvand

Byggemodang - ca 15 ha
Separering - ca 50 ha

Ca. 1000 boliger i "separeringsområdet" - heraf ca. 2/3 boligforeninger.

aarhusvand

Hvilke tanker har vi om Risvangen og Vorrevangen:

- Normalt – når Aarhus Vand og grundejerne har brugt pengene på separering af regnvand og spildevand – er det synlige resultat to nye dæksler i vejen og på grunden – og nye rør i jorden.
- Her vil vi gerne tilføje ekstra, synlig værdi ved at:
 - Bruge grønne og blå løsninger til regnvand (LAR = lokal anvendelse af regnvand) – både i haverne og i de fælles arealer
 - Måske nye funktioner af de fælles arealer og grønne områder
 - Måske trafiksaneringer og regnvandshåndtering i de store, brede veje
- Den eksisterende spildevandsledning bibeholdes og repareres (strømpefores)

Pengene bruges i langt større grad over jorden – i stedet for under jorden!

aarhusvand

Processen med borgerne:

- Møde den 30. april, opstart, deltagelse af ca. 300 personer
- Møde den 10. juni 2014, deltagelse af ca. 40, hvordan undersøger man nedslivningsmulighed i egen have.
- 28. september og 1. oktober, workshop ved Haveselskabet. Inspiration til at håndtere regnvand i egen have samt kortlægning af problemområder i de enkelte haver. Deltagelse af ca. 250 personer
- 24. og 25. september: Havevandring og havemesse. Demonstration af løsningsmuligheder i 7 udvalgte haver samt demonstration af de forskellige "servicepakker" (firmaer, der er gået sammen om at tilbyde forskellige rådgivnings- og haveløsninger). Deltagelse ca. 200 personer

Til at hjælpe os havde vi:

- Teknologisk Institut ("find de lokale ledere – fokus på involvering, understøtte borgerorganisering i grupper)
- Haveselskabet (inspiration til regnvandsløsninger i haven)
- Aarhus Vands "Kloakpartnerskab"

aarhusvand

Servicepakker – hvad kom der ud af det???

Der er udviklet 4 forskellige servicepakker:

- 1: "Jeg vil lave det meste selv",
- 2: "Jeg vil løse nogle af opgaverne selv",
- 3: "Jeg vil have Aarhus Vand til at lave en basisløsning" og
- 4: "Jeg vil have yderligere rådgivning".

Bortset fra servicepakke 3 består servicepakkerne enten af gratis rådgivning i form af henvisning til relevant rådgivning eller tilbud fra forskellige private firmaer, der mod betaling kan assistere i fornødent omfang.

http://www.aarhusvand.dk/arbejder/storre_projekter/Risvangen-og-Vorrevangen/Godt-i-gang/

aarhusvand

Servicepakkerne blev præsenteret og der blev lavet løsningsforslag i udvalgte haver – havevandring & havemesse

Vores erfaring – ind til nu: Tryghed er vigtigt!!! To hovedspørgsmål gennem hele processen:

aarhusvand

Hvordan gør jeg, hvad sker der ??
– jeg kan IKKE overskue det !!!!

Løsning:

Vi har etableret et "RÅD & VEJLEDNINGS – TEAM" som den enkelte borger kan rekvirere.

- I "drift" fra 1. nov. 2014 – har medført at vi har haft nogle at kunne henvise de mest almindelige spørgsmål til.
- Borgerne har haft vished om at deres problemer blev taget alvorligt.
- Antal besøg indtil nu – under 40.

Herudover: En stor kommunikationsindsats – vi har brugt såvel hjemmeside som opslag i lokalområdet (nyhedsbreve)

Kan regnvandet nu sive ned,
får jeg oversvømmelse i haven
– og hvad med min kælder ????

Løsning:

- Der er opstillet en grundvandsmodel for at beskrive det sekundære grundvandsspejl
- Klar kommunikation om emnet
- Samarbejde & "fælles fodslaw" med myndigheden

Det er nemmere når det bliver konkret – og med færre borgere ad gangen – eks "demohaver"

aarhusvand

Et samarbejde mellem udvalgte entreprenører, haveejere, Haveselskabet og "rådgivningsteam'et". Færdige haveløsninger med udgangen af april 2015.

7 model-regnhaver i Middelfart

Den **umulige** regnhave

HELVA - HELHEDSORIENTERET VANDPLANLÆGNING

19

Hvordan kommunikation og inddragelse? Lessons learned

Keep it simple – klare, nemme budskaber

- hvad må jeg og hvad skal jeg?

Identificér ildsjæle og træk dem over på jeres side

Husk troværdighed og tværfaglighed - erfaren tekniker til de tekniske spørgsmål, en erfaren planlægger, natur og miljøperson, m.v.

Bad cop – good cop – brug rådgivere som stødpude

De politiske beslutninger kan I ikke rykke ved

Inddragelse tager tid

HELVA - HELHEDSORIENTERET VANDPLANLÆGNING

20